

**HARMONISATION OF PUBLIC PROCUREMENT SYSTEM IN UKRAINE WITH
EU STANDARDS**

www.eupublicprocurement.org.ua

**ЗВІТ
ПРО УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ
ЗАКУПІВЕЛЬ У ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС**

Олександр Шатковський

Травень 2016 року

A Project funded by the European Union and
implemented by a Consortium led by Crown Agents Ltd

Відповідальність за зміст цього Звіту несе виключно консорціум на чолі з компанією Crown Agents Ltd. Висновки, які містяться в цьому Звіті, не повинні тлумачитись як офіційна позиція EUROPEAID, Європейського Союзу або організацій, які йому підпорядковуються або співпрацюють із ним.

Абревіатури

АМКУ	Антимонопольний комітет України
ЄС	Європейський Союз
Мінекономрозвитку	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
ЗПЗ	Закон України «Про публічні закупівлі»
ВНЗ	Вищі навчальні заклади

ЗМІСТ

	<i>Page</i>
1. ВСТУП	5
2. УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС	6
• ІРЛАНДІЯ	6
• СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО	6
• ДАНІЯ	11
• ІТАЛІЯ	11
• ЛИТВА	15
3. РЕКОМЕНДАЦІЇ	16

1. ВСТУП

Проект ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» розпочав роботу в Києві 11 листопада 2013 року. Загальна мета Проекту полягає у «сприянні розвитку надійної та узгодженої системи управління державними фінансами шляхом створення всеосяжної та прозорої нормативно-правової бази та ефективної інституційної інфраструктури у сфері державних закупівель, а також удосконаленні підзвітності та професійної етики органів державної влади у сфері державних закупівель і розвитку національної системи державної допомоги в Україні».

Основним бенефіціаром Проекту є Міністерство економічного розвитку і торгівлі (Мінекономрозвитку), оскільки цей орган несе основну відповідальність за функціонування системи державних закупівель в Україні. Також бенефіціарами Проекту є Антимонопольний комітет України (АМКУ) і Міністерство фінансів України. Технічна допомога у рамках Проекту насамперед передбачає надання консультацій експертів із питань політики, законодавства, інституційної структури та поточної діяльності, а також проведення низки навчальних та інформаційно-просвітницьких заходів та ініціатив.

При здійсненні своєї діяльності Проект ЄС відзначив великий інтерес до тематики освіти у сфері державних закупівель у різних аспектах, зокрема освіти на рівні вищих навчальних закладів. Також у контексті нещодавно затвердженої Стратегії реформування державних закупівель (яка також містить і Дорожню карту, передбачену Угодою про Асоціацію між Україною та ЄС) питання освіти і навчання згадується декілька разів, зокрема щодо запровадження університетської освіти з закупівель.

Цей звіт порівнює наявні навчальні можливості вищої освіти з закупівель у ЄС та формує рекомендації, як ця інформація могли би бути корисно використана в Україні.

2. УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС

У всіх державах-членах ЄС основними і найпоширенішими способами отримання освіти у сфері публічних закупівель є післядипломна освіта та періодичні короткострокові навчальні курси (тривалістю від 1 дня до 2 тижнів). Ступінь магістра публічних закупівель можна отримати лише в кількох державах-членах, і відповідні курси навчання просуваються на міжнародному рівні. У більшості країн публічні закупівлі викладаються як академічна дисципліна, що входить до програм навчання за іншими спеціальностями. Як правило, її вивчають на юридичних факультетах університетів.

Усі навчальні курси викладаються на комерційній основі (стягується плата за навчання) і не фінансуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів. Вартість навчання відрізняється та залежить від освітнього рівня. Середня вартість магістерської програми коливається від 6 000 до 7 000 євро (за весь курс).

Навчальні заклади не публікують докладної та надійної інформації, яка дала б змогу оцінити ефективність відповідних програм. Однак сам факт існування таких курсів свідчить про певний рівень їхньої ефективності в тому плані, що вони задовольняють студентів і навчальні заклади. Інакше кажучи, вони є комерційно успішними та регулярно приваблюють групи зацікавлених студентів. З іншого боку, незначна кількість таких програм також може вказувати на те, що навчальні заклади та уряди не приділяють належної уваги організації та стимулюванню розвитку вищої освіти у сфері публічних закупівель.

В огляді нижче наводиться інформація про наявні можливості здобуття ступеня магістра або іншого подібного освітнього рівня в Ірландії, Сполученому Королівстві, Данії, Італії та Литві.

ІРЛАНДІЯ

У 2015 році Ірландський національний університет у Мейноті (www.maynoothuniversity.ie) вперше в Ірландії запровадив **курс післядипломного навчання за спеціальністю «Право публічних закупівель»** для юристів. Мета цієї програми — поглиблене та всебічне вивчення нових/чинних норм ЄС у сфері публічних закупівель, прийнятих у 2014 році. Програма складається з **практичних модулів, присвячених основним темам, що мають важливе значення для спеціалістів із питань публічних закупівель**. Вона використовує наявні знання та здобутки юридичного факультету університету у сфері права ЄС, міжнародного права, договірної права, трудового права та судового процесу, а також досвід юристів, які працюють у вузькій галузі права закупівель. Ця експериментальна (і, можливо, тимчасова) програма реалізується на базі юридичного факультету Університету в Мейноті.

СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

Сполучене Королівство — це потужний і традиційний осередок вищої освіти у сфері публічних закупівель у ЄС. Тут працюють два основні заклади — Королівський інститут закупівель і поставок (CIPS) і Ноттингемський університет — всесвітньо відомі центри навчання та підвищення кваліфікації у сфері публічних закупівель.

Королівський інститут закупівель і поставок (CIPS)

Програми **CIPS** (www.cips.org) розраховані на задоволення широкого кола потреб у навчанні та підвищенні кваліфікації, які стосуються всіх аспектів закупівель як у державному, так і у приватному секторах. Вони дають змогу здобути освіту різного рівня. Тут можна отримати диплом, диплом підвищеного рівня та диплом професійного рівня у сфері закупівель і поставок.

Пропонується широкий вибір форм навчання: дистанційне навчання за підтримки викладача, стаціонарне навчання на базі навчального центру, акредитованого CIPS, або змішана програма навчання під керівництвом навчального центру, акредитованого CIPS.

Диплом у сфері закупівель і поставок розрахований на студентів, які обіймають посади керівників нижчого та середнього рівня у сфері закупівель або здійснюють моніторинг закупівель. Це цінний управлінський інструмент, який зосереджується на процедурах і процесах, пов'язаних із закупівлями та поставками, включно з переговорами, плануванням, управлінням ризиками і аналізом даних.

Навчальні модулі (усі є обов'язковими) програми на здобуття диплому:

- *Переговори та укладення контрактів у сфері закупівель і поставок*
- *Відбір постачальників у сфері закупівель і поставок*
- *Умови здійснення закупівель і поставок*
- *Бізнес-потреби у сфері закупівель і поставок*
- *Управління контрактами та зв'язками у сфері закупівель і поставок*

Диплом підвищеного рівня у сфері закупівель і поставок розрахований на менеджерів з питань закупівель, менеджерів із супроводу контрактів або менеджерів з питань організації поставок. Він розроблений з метою вдосконалення організації закупівель для ефективного досягнення організаційних цілей. У ході курсу можна дізнатися, як знизити витрати, підвищити якість і оперативність, управляти ланцюгом поставок та вирішувати правові питання.

Обов'язкові модулі:

- *Менеджмент у сфері закупівель і поставок*
- *Управління ризиками в межах ланцюгів поставок*
- *Підвищення конкурентоспроможності ланцюгів поставок*

Факультативні модулі (слід обрати принаймні 2 модулі):

- *Управління категоріями (залежно від предмета закупівель) закупівель і поставок*
- *Надійність ланцюгів поставок*

- *Управління операціями в межах ланцюгів поставок*

Диплом професійного рівня у сфері закупівель і поставок розрахований на головних спеціалістів у сфері закупівель або керівників відділів. Відповідний курс спрямований на формування стратегічних навичок у сфері закупівель, щоб менеджери могли визначати стратегічні напрямки та розробляти рекомендації стосовно управління змінами, зацікавленими сторонами та групами. Вказаний диплом є еквівалентом університетського диплому у Сполученому Королівстві.

Обов'язкові модулі на здобуття диплому професійного рівня:

- *Управління у сфері закупівель і поставок*
- *Корпоративна та бізнес-стратегія*
- *Стратегічне управління ланцюгами поставок*

Факультативні модулі (слід обрати принаймні 2 модулі):

- *Комплексна експертиза ланцюгів поставок*
- *Правові аспекти закупівель і поставок*
- *Управління програмами та проектами*
- *Методи навчання та викладання*

Після завершення кожного модулю всі студенти складають іспит CIPS.

Наявність професійної кваліфікації та трирічного досвіду у сфері закупівель дає право на повне членство в Інституті (MCIPS).

У різних країнах світу кваліфікація CIPS вважається ознакою наявності передового досвіду та професіоналізму у сфері закупівель. MCIPS є визнаним стандартом професіоналізму спеціалістів у сфері закупівель.

У ролі альтернативи, що дає змогу особам отримати міжнародно визнану професійну атестацію CIPS, Інститут співпрацює з низкою університетів, на базі яких діють акредитовані програми вищої та післядипломної (магістр тощо) освіти, які відкривають шлях до MCIPS.

Понад 40 британських університетів, у тому числі Лондонський університет Метрополітен, Університет Бат, Університет Свонсі, Кренфілдський університет та ін., пропонують навчальні програми з елементами, акредитованими CIPS.

У Північній Ірландії подібна співпраця існує між CIPS і Ольстерським університетом (www.ulster.ac.uk), що пропонує отримання післядипломної освіти (ступінь бакалавра) і членства CIPS (професійна мережа).

CIPS входить до складу консорціуму, який реалізує Проект «Гармонізація системи державних закупівель України зі стандартами ЄС», і наразі проводить консультації з українською стороною щодо створення акредитованого навчального центру в Україні.

Ноттингемський університет

У Ноттингемському університеті (www.nottingham.ac.uk) діє постійна трирівнева програма підготовки керівників за напрямом «Право та політика у сфері публічних закупівель». Програма реалізується на базі юридичного факультету університету, розрахована на спеціалістів із питань закупівель (переважно в державному секторі) і дає змогу здобути такі кваліфікаційні рівні: *сертифікат, диплом післяуніверситетської освіти або ступінь магістра*.

Сертифікат

Програма на здобуття сертифіката передбачає навчання у вільний від роботи час і триває від 12 до 24 місяців (залежно від вибраних модулів). Необхідно пройти принаймні чотири модулі. Написання дисертації не передбачається.

Курс розрахований на дистанційне навчання у вільний від роботи час з урахуванням особистих обставин і потреб студентів. Перед кожним модулем студенти отримують докладні матеріали, зокрема базові матеріали, аналіз прикладів, додаткові матеріали та запитання для самоконтролю.

Для кожного модуля студенти також отримують підбірку наукових статей і актів законодавства. Матеріали надаються в електронному та паперовому форматах або на дисках. Для кожного модуля надається онлайн-підтримка викладача та діють інтернет-форуми для обговорення. Кожен модуль передбачає проведення інтенсиву вихідного дня в Ноттингемському університеті, що дає змогу поглибити розуміння матеріалу за допомогою традиційних методів стаціонарного навчання (лекцій, семінарів і практикумів).

На здобуття сертифіката необхідно пройти обов'язковий модуль «Вступ до регулювання публічних закупівель: основні принципи та поняття» та факультативні модулі (з яких слід вибрати принаймні три модулі).

Факультативні модулі на здобуття сертифіката

- *Організація та управління системами закупівель*
- *Закупівлі та розвиток*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 1 (основи)*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 2 (основні поняття: визначення, рамкові угоди, контракт тощо)*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 3 (оборонні закупівлі, електронні закупівлі тощо)*
- *Корупція та узгоджені дії у сфері публічних закупівель*
- *Публічні закупівлі в системі СОТ*
- *Методи проведення правових досліджень у сфері публічних закупівель*
- *Законодавство Сполученого Королівства у сфері публічних закупівель*

Програма розрахована на студентів із юридичною освітою та без неї й не вимагає наявності диплому юриста. Зокрема, вона розрахована на спеціалістів з питань публічних закупівель, яким необхідне розуміння правових норм для виконання їхніх функцій, осіб, відповідальних за формування політики, що займаються розробкою та імплементацією правових норм у сфері закупівель, а також юристів, які працюють у сфері публічних закупівель. У рамках програми формуються поглиблені знання:

- *природи права та юридичного процесу;*
- *принципів і норм законодавства у сфері публічних закупівель;*
- *застосування цих норм у рамках ключових національних і міжнародних систем/моделей (у тому числі в ЮНСІТРАЛ, СОР, ЄС та Сполученому Королівстві);*
- *впровадження передових практик у конкретному правовому середовищі.*

Диплом

Програма на здобуття диплому Ноттингемського університету подібна до програми на здобуття сертифіката, але має більш поглиблений характер. Вона також передбачає навчання у вільний від роботи час і триває 21 місяць. Необхідно пройти вісім модулів. Написання дисертації не передбачається.

Щоб здобути диплом, необхідно пройти ШІСТЬ обов'язкових модулів, а також факультативні модулі (з яких слід вибрати принаймні два).

Модулі на здобуття диплому

Обов'язкові модулі

- *Вступ до регулювання державних закупівель: Основні принципи та поняття*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 1*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 2*
- *Корупція та узгоджені дії у сфері публічних закупівель*
- *Публічні закупівлі в системі СОР*
- *Методи проведення правових досліджень у сфері публічних закупівель*

Факультативні модулі

- *Організація та управління системами закупівель (М34141)*
- *Закупівлі та розвиток (М34142)*
- *Законодавство Сполученого Королівства у сфері публічних закупівель (М34148)*
- *Законодавство ЄС у сфері закупівель 3 (М34176)*

Ступінь магістра

Магістерська програма подібна до тих, що дають змогу здобути сертифікат і диплом, однак це більш поглиблений курс, який завершується присвоєнням ступеня магістра права (LLM). Програма на здобуття ступеня магістра права передбачає навчання у вільний від роботи час і триває 24 місяці. Необхідно пройти принаймні вісім модулів і написати дисертацію. Набір модулів такий самий, як на здобуття диплому, але з більшою кількістю годин і обсягом матеріалу.

Ноттингемський університет також відомий своїми конференціями (включно з авторитетною міжнародною конференцією «Публічні закупівлі: глобальна революція», яка проходить кожні два роки), науковими дослідженнями та посібниками, присвяченими різним аспектам публічних закупівель.

ДАНІЯ

У Данії не існує університетської програми або курсу у сфері публічних закупівель. Однак у двох вузах публічні закупівлі викладаються як окрема дисципліна в рамках різних курсів у сфері права та бізнесу.

Ступінь магістра бізнес-адміністрування та комерційного права пропонується Копенгагенською школою бізнесу (www.cbs.dk), Школою бізнесу при Оргуському університеті (<http://bss.au.dk/en/>) і Університетом Південної Данії (www.sdu.dk/en/).

Ступінь магістра права можна отримати в Копенгагенському університеті (www.ku.dk/english), Оргуському університеті та Університеті Південної Данії.

Під час вивчення бізнес-адміністрування та комерційного права або права можна вибирати курси, присвячені праву публічних закупівель та/або писати дисертацію на відповідну тему. Крім того, можна підготувати докторську дисертацію про публічні закупівлі. Слід зауважити, що для того, щоб працювати у цій сфері, не обов'язково спеціалізуватися на публічних закупівлях. Серед тих, хто працює у сфері публічних закупівель, лише одиниці мають диплом юриста згаданих вище університетів. Зокрема, для агентів з питань закупівель, яких наймають замовники, не вимагається наявності вказаної освіти. Вони, як правило, закінчують курси, організовані деякими великими юридичними фірмами Данії або іншими фірмами, що пропонують подібні курси.

ІТАЛІЯ

Італія — другий після Сполученого Королівства відомий у ЄС осередок вищої освіти у сфері закупівель. На відміну від Сполученого Королівства, навчальні курси в Італії радше орієнтовані на міжнародний ринок, ніж на італійських студентів або фахівців.

Міжнародний навчальний центр Міжнародної організації праці

Міжнародний навчальний центр МОП (www.itcilo.org) спільно з Туринським університетом (юридичним і економічним факультетами) і ЮНСІТРАЛ (Комісією ООН з права міжнародної торгівлі) пропонує програму на здобуття ступеня **магістра управління публічними закупівлями для сталого розвитку**.

Ця програма розрахована на такі категорії осіб:

- Спеціалісти з питань публічних закупівель, керівники та посадові особи міністерств, місцевих органів управління та органів нагляду за використанням бюджетних коштів
- Спеціалісти з аудиту у сфері закупівель і фінансового аудиту, зайняті у державному та приватному секторах
- Керівники проектів і спеціалісти з питань закупівель проектів інвестиційної та технічної співпраці, фінансованих агентствами розвитку, наприклад міжнародними фінансовими установами, ООН, ЄС
- Випускники університетів, які мають намір працювати у сфері публічних закупівель або управління державними видатками
- Консультанти та фахівці у сфері публічних закупівель, які працюють над розробкою та впровадженням національних навчальних програм у сфері публічних закупівель та систем акредитації
- Фахівці з питань закупівель, які працюють у приватному секторі

Навчання коштує 7 500 євро (у 2016 році), включно зі страхуванням, медичним обслуговуванням і адміністративною підтримкою учасників.

Умовою зарахування на курс є наявність диплому бакалавра (**мінімум три роки навчання**) або магістра бізнес-адміністрування, технічних наук, права, суспільних наук або інших пов'язаних напрямків. Дійсність дипломів, отриманих за межами Італії, необхідно підтверджувати відповідно до італійського законодавства. Викладання здійснюється англійською мовою.

У рамках програми розглядаються законодавчі, регуляторні, організаційні та управлінські аспекти сучасної системи публічних закупівель. Програма передбачає використання таких методів, як дистанційне навчання, стаціонарне навчання та прикладні дослідження. Тривалість програми — один рік. Програма складається з описаних нижче частин.

Магістр управління публічними закупівлями для сталого розвитку

Частина I — Дистанційне навчання — Період дистанційного навчання дає змогу учасникам ознайомитися з базовими матеріалами основних навчальних дисциплін курсу:

- *Вступ до правових основ регулювання публічних закупівель*
- *Вступ до управління закупівлями*
- *Вступ до економіки публічних закупівель*

Частина II — Стаціонарне навчання — Друга частина курсу передбачає стаціонарне навчання. Заняття проводяться в Турині на території Міжнародного навчального центру МОП, як правило, з лютого по червень. Відвідування занять є обов'язковим. Це основна частина курсу, яка передбачає практичну роботу та групове/індивідуальне вирішення завдань. У рамках цієї частини учасники вивчають 22 обов'язкові основні теми, які передбачають розширене вивчення трьох навчальних дисциплін на здобуття ступеня магістра:

1. *Міжнародні правові інструменти у сфері публічних закупівель (СОТ, ЄС, ЮНСІТРАЛ, Світовий банк, КОМЕСА)*
2. *Інституційні моделі публічних закупівель та інтеграція з управлінням бюджетними видатками*
3. *Економіка управління закупівлями, теорія ігор і реверсивні аукціони*
4. *Аналіз балансових звітів компаній і стандарти фінансової звітності*
5. *Процес здійснення закупівель, цикл проекту та управління ризиками*
6. *Методи здійснення закупівель*
7. *Питання інтелектуальної власності, пов'язані з публічними закупівлями*
8. *Публічні закупівлі у сфері охорони здоров'я*
9. *Управління контрактами поставки у сфері закупівель*
10. *Закупівля матеріальних послуг*
11. *Управління закупівлею робіт*
12. *Закупівля консультаційних послуг*
13. *Закупівлі в секторі комунальних послуг і оборонні закупівлі*
14. *Засоби правового захисту у сфері закупівель (розгляд скарг учасників)*
15. *Контрактне право та вирішення спорів*
16. *Управління ланцюгами поставок: логістика, страхова політика, правова система Інкотермс і економіка державно-приватних партнерств*
17. *Правові основи діяльності та економіка державно-приватних партнерств*
18. *Стійкі закупівлі: соціально-економічні та екологічні аспекти державних закупівель*

19. *Просунуте управління контрактами*
20. *Шахрайство та корупція у сфері державних закупівель*
21. *Аудит закупівель*
22. *Електронні закупівлі (правові питання та моделі впровадження)*

Частина III — Дисертація — У рамках третьої частини передбачається написання та захист дисертації. За підтримки керівника учасники повинні самостійно провести дослідження та захистити дисертацію за вибраною темою у сфері закупівель.

Ступінь магістра Туринського університету надається в разі успішного складення іспитів і курсових робіт, а також успішного захисту дисертації за затвердженою темою.

Римський університет

Ще одним відомим італійським навчальним закладом, де можна здобути ступінь магістра публічних закупівель, є Римський університет Тор Вергата (<http://web.uniroma2.it/home/newlang/english>), який пропонує **міжнародний диплом магістра управління публічними закупівлями**. Ця програма була розроблена Університетом Тор Вергата за підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). ЄБРР продовжує надавати підтримку програмі, зокрема фінансує навчання попередньо відібраних студентів із країн Центральної та Східної Європи.

Це магістерська програма стаціонарного, поглибленого післядипломного навчання, яка передбачає проведення аудиторних лекцій з березня по липень у Римі. Далі необхідно пройти дистанційне навчання та обов'язкове стажування в компанії або установі на території Італії, у країні учасника або в іншому місці. Програма відома своїми міждисциплінарними зв'язками та розрахована як на досвідчених спеціалістів з питань закупівель, так і на студентів, які зацікавлені у відповідній кар'єрі. Викладання здійснюється англійською мовою, тому для успішного навчання та активної участі в навчальних заходах вимагається знання мови.

Зміст курсу

1) *Сесія дистанційного навчання 1 — підготовчий модуль дистанційного навчання* — До приїзду в Рим студенти повинні пройти один дистанційний модуль, що охоплює базові поняття основних дисциплін курсу, до яких належать право, економіка та управління закупівлями.

2) *Сесія дистанційного навчання 1 — заключний модуль дистанційного навчання* — Після лекцій і занять у Римському університеті Тор Вергата студенти повертаються додому та повинні пройти два місяці дистанційного навчання. Студентам надається доступ до інтернет-платформи з індивідуальними та колективними навчальними заходами, підтримкою викладачів, ресурсами центру документації та мережею спілкування. Студенти мають змогу продемонструвати свої професійні та творчі навички в ході розробки тендеру на придбання товарів, послуг або робіт. Результати такого дистанційного навчання значною мірою залежать від рівня зацікавленості, особистої мотивації та рішучого наміру студентів досягти успіху.

3) *Модульне навчання* — Програма складається із 12 модулів і передбачає обов'язкове відвідування аудиторних лекцій у Римі. За невідвідування занять учасника можуть відсторонити від участі у програмі. Перед початком занять студенти повинні ознайомитися

з кодексом поведінки та погодитися з правилами магістерської програми. Тривалість кожного модуля — приблизно один тиждень. Модулі передбачають традиційний підхід до навчання та завершуються диференційованими заліками. У 2015–2016 роках програма складалася з таких модулів:

1. *Переговори та командна робота*
2. *Економіка закупівель*
3. *Правові основи*
4. *Організація і стратегія*
5. *Економічний аналіз ринку*
6. *Скарги та спори, пов'язані з контрактами*
7. *Управління якістю та зелені закупівлі*
8. *Професійна етика та боротьба з корупцією у сфері державних закупівель*
9. *Стратегічні закупівлі*
10. *Правові основи діяльності та економіка державно-приватних партнерств*
11. *Здійснення закупівель міжнародними фінансовими установами*
12. *Електронні закупівлі*

4) *Практика/стажування* — Після вивчення дванадцяти модулів студенти повинні пройти практику у своїй або іншій організації. Перед допуском кандидатів до захисту дисертації Магістерський комітет має затвердити проектну роботу, виконану під час практики.

5) *Дисертація* — Після завершення магістерської програми студенти повинні написати дисертацію, яка є елементом заключного оцінювання. Дисертація передбачає аналіз конкретних випадків, пов'язаних із закупівлями в їхній організації або окремій країні, або аналіз конкретної проблеми у сфері публічних закупівель.

Щоб отримати допуск до участі в міжнародній програмі на здобуття диплому магістра управління публічними закупівлями, учасники повинні виконати такі умови:

- Кандидати повинні провчитися принаймні чотири роки в університеті та отримати дійсний диплом, який дає змогу брати участь у програмах післядипломної освіти в Італії.
- Кандидатам, які мають принаймні п'ятирічний досвід роботи у сфері закупівель, надається перевага у процесі відбору. Розглядається лише обмежена кількість кандидатів, які нещодавно закінчили університет і не мають значного досвіду роботи у сфері закупівель.
- Кандидати повинні володіти англійською мовою. Однак від них не вимагають здавати екзамени на володіння мовою або надавати сертифікати. Знання англійської мови оцінюється під час вступної співбесіди з кандидатами.

У 2015–2016 роках плата за навчання становила 7 000 євро (за весь курс). У 2012 році вартість навчання дорівнювала 9 000 євро.

ЛИТВА

Магістерська програма у сфері публічних закупівель пропонується державним Університетом імені Миколаса Ромеріса (<http://www.mruni.eu>) у м. Вільнюсі. Власне кажучи, це **програма на здобуття ступеня магістра державної економіки** зі спеціалізацією «Державні закупівлі». Тривалість навчання за програмою (денна форма) — 1,5 року.

Участь у програмі можуть узяти особи, які отримали ступінь бакалавра економіки, державної економіки, державного управління або бізнес-адміністрування чи університетську освіту першого рівня. Щоб отримати допуск до магістерської програми, студенти з дипломом бакалавра за іншими спеціальностями повинні пройти однорічний курс додаткового навчання.

Викладання здійснюється англійською, литовською та російською мовами.

Зміст програми**1) Обов'язкові курси:**

- *Компаративна економіка та глобалізація*
- *Державна економіка*
- *Муніципальна економіка*
- *Європейська економічна інтеграція та згуртованість*
- *Здійснення права державної власності*
- *Державний аудит*
- *Державні закупівлі*
- *Магістерська дисертація*

2) Факультативні курси (необхідно вибрати принаймні 5 із 8 дисциплін):

- *Етика державної служби*
- *Управління особистими фінансами*
- *Національна економічна безпека*
- *Стратегія економічного розвитку держави*
- *Європейська соціальна хартія та її імплементація*
- *Гендерна економіка*
- *Інформаційні технології в менеджменті та електронні закупівлі*
- *Право міжнародних договорів*

Слід зауважити, що Університет імені Миколаса Ромеріса у м. Вільнюсі спільно з юридичним факультетом Київського національного університету імені Тараса Шевченка реалізують магістерську програму подвійного дипломування (спеціалізація: публічне право та права людини). Цей досвід можна використати для подальшого розширення співпраці українського та литовського університетів з метою впровадження магістерської програми подвійного дипломування зі спеціалізацією «Державні закупівлі».

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ

У динамічних умовах реформування системи державних закупівель в Україні, а також враховуючи необхідність виконання важливих зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зростає інтерес до можливостей отримання високоякісної освіти та підвищення кваліфікації у сфері публічних закупівель у державах-членах ЄС.

Стратегією реформування системи публічних закупівель (затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 175 від 24 лютого 2016 року) також передбачено впровадження вищої освіти у сфері публічних закупівель (у тому числі магістерської програми).

Виходячи з результатів аналізу освітніх програм у країнах ЄС, описаних у цій Аналітичній записці, рекомендується налагодити зв'язки між українськими навчальними закладами та найбільш досвідченими та успішними навчальними центрами ЄС, що спеціалізуються на публічних закупівлях, зокрема із **CIPS** і **Римським університетом Тор Вергата**. Таке партнерство має гарні шанси на отримання фінансової та інформаційної підтримки з боку ЄС, ЄБРР та/або Світового банку.

Рекомендується, щоб МЕРТ виступило головним ініціатором створення такого партнерства шляхом проведення консультацій між навчальними закладами та отримання донорського фінансування. Наразі МЕРТ докладає зусиль з метою створення партнерства між Київською школою економіки та CIPS, і на цьому не слід зупинятися.

МЕРТ також може ініціювати (надіславши офіційний лист) розширення наявної співпраці між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Університетом імені Миколаса Ромеріса у м. Вільнюсі з метою запровадження програми підготовки магістрів державної економіки зі спеціалізацією «Публічні закупівлі» на базі наявної подібної програми, що реалізується Університетом імені Миколаса Ромеріса.

HARMONISATION OF PUBLIC PROCUREMENT SYSTEM IN UKRAINE WITH EU STANDARDS

Університетська освіта у сфері публічних закупівель у державах-членах ЄС

